
ADVIES

**Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke
Regering betreffende steun aan ondernemingen die een
contactberoep of een zogenaamde niet-essentiële activiteit
uitoefenen in het kader van de COVID-19-gezondheidscrisis**

Aanvrager	Staatssecretaris Barbara Trachte
Aanvraag ontvangen op	9 juni 2021
Aanvraag behandeld door	Raad van Bestuur dringende aanhangigmaking
Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur van	16 juni 2021
Advies bekrachtigd door de Plenaire zitting van	17 juni 2021

Vooraf

Om de gevolgen van de COVID-19-pandemie op te vangen, heeft de Brussels Hoofdstedelijke Regering in het verleden aan de ondernemingen van de zogenaamde « niet-essentiële » sectoren steun verleend via een mechanisme in twee fasen :

- De eerste fase, die een premie op forfaitaire basis instelt, is gericht op de ondernemingen van de zogenaamde « niet-essentiële » sectoren die op 30 oktober 2020 moesten sluiten en die als gevolg van de door het Overlegcomité genomen maatregelen op 1 december 2020 niet konden heropenen. Brupartners heeft op 25 januari 2021 over dit besluit een advies uitgebracht¹ ;
- De tweede fase, die een premie op variabele basis instelt, is gericht op alle ondernemingen van de zogenaamde « niet-essentiële » sectoren die op 30 oktober 2020 moesten sluiten, met inbegrip van deze die de forfaitaire premie van fase 1 hebben ontvangen².

De verslechtering van de gezondheidssituatie heeft er echter toe genoodzaakt dat contactberoepen van 27 maart tot 25 april moesten sluiten en dat « niet-essentiële » handelszaken enkel nog op afspraak of via een afhaalsysteem konden werken. Deze nieuwe beperkingen leiden tot bijkomende omzetverliezen en een financiële kwetsbaarheid voor veel van deze actoren.

Daarom wordt een premie voorgesteld om deze verliezen gedeeltelijk te compenseren. Rekening houdend met het bedrag van de eerdere premies, wordt het volgende voorgesteld :

- een bedrag van 3.000 € per vestigingseenheid voor contactberoepen ;
- een bedrag van 1.500 € per vestigingseenheid voor « niet-essentiële » handelszaken.

Om voor deze steun in aanmerking te komen, moeten de ondernemingen :

- op 31 december 2020 bij de Kruispuntbank van Ondernemingen zijn geregistreerd ;
- over een vestigingseenheid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikken, die op 31 december 2020 bij de KBO is geregistreerd, er een economische activiteit uitoefenen en er over menselijke en eigen middelen beschikken die hen specifiek zijn toegewezen ;
- een zekere economische levensvatbaarheid aantonen via het bewijs van een omzet van meer dan 25.000 € in 2019 ;
- niet hebben genoten van één van de premies voor culturele en creatieve organisaties zonder winstoogmerk beoogd door het bijzondere machtenbesluit van de BHR nr. 2020/42 van 18 juni 2020 of het besluit van de BHR van 12 oktober 2020, of van de premie voor exploitanten van taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met chauffeur beoogd door het besluit van de BHR van 10 december 2020 ;
- onderworpen zijn geweest aan de verplichting tot sluiting van één of meer in het BHG gevestigde vestigingseenheden, overeenkomstig artikel 8, § 4, of *8bis* van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 in de versie die van toepassing is op 27 maart 2021.

De Regering beroept zich op artikel 28 van de ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen, op grond waarvan steun kan worden verleend aan ondernemingen die door een buitengewone gebeurtenis zijn getroffen, voor het herstel van de materiële schade, het inkomensverlies en de vaste uitbatingskosten. In het geval van deze steun zal de « de minimis-verordening » als regelgevingsbasis voor staatssteun van toepassing zijn.

¹ [A-2021-009-BRUPARTNERS](#)

² [A-2021-012-BRUPARTNERS](#)

De premie kan bij Brussel Economie en Werkgelegenheid worden aangevraagd, met behulp van het daartoe bestemde formulier. De begunstigde kan slechts één steunaanvraag indienen.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Brupartners neemt akte van de toekenning van een nieuwe steun aan Brusselse ondernemingen uit de zogenaamde « niet-essentiële » sectoren. Hoewel hij erkent dat het van belang is om snel steun te verlenen aan ondernemingen die zwaar door de COVID-19-crisis zijn getroffen, spreekt hij zijn voorkeur uit voor steunmaatregelen op variabele basis waarbij rekening wordt gehouden met de individuele situatie en de omzetschommelingen vóór en tijdens de crisis.

Tevens steunt **Brupartners** de voorwaardelijkheid in verband met de naleving van de sociale en ecologische verplichtingen en van het arbeidsrecht. In die zin vraagt **Brupartners** om bij de toekenning van steun rekening te houden met de volgende criteria :

- de toekenningsvoorwaardelijkheden, met name in termen van omzetsdaling en de directe gevolgen van de crisis voor de activiteit van de onderneming ;
- progressieve premies in functie van het tewerkstellingsvolume van de onderneming ;
- criteria betreffende de goede financiële gezondheid van de onderneming vóór de crisis.

De verschillende premies en steunmaatregelen, alsmede de verschillende toegangsvoorwaarden en de verschillende tijdschema's voor de tenuitvoerlegging, maken het voor de ondernemers moeilijk om de maatregelen te begrijpen. **Brupartners** vraagt om grote aandacht te besteden aan een duidelijke en gerichte communicatie over deze steunmaatregelen naar de begunstigden toe, alsook aan het toekennen van voldoende lange termijnen om de aanvragen te kunnen indienen. In dit verband vraagt **Brupartners** ook om in een (uitzonderlijke) procedure te voorzien om onder bepaalde voorwaarden een afzonderlijke verwerking van individuele dossiers mogelijk te maken.

Voorts benadrukt **Brupartners** dat ondernemingen die een beroep doen op overheidssteun, in de eerste plaats hun eigen middelen zouden moeten vrijwaren om hun toekomstige activiteiten in stand te houden. In dit perspectief zou de vergoeding van de aandeelhouders of gelijkgestelde investeerders (met uitzondering van zaakvoerders die daadwerkelijk aan de bedrijfsactiviteit meewerken indien dit hun enige wijze van vergoeding is) moeten worden opgeschort gedurende de jaren waarin de overheidssteun wordt verleend. **Brupartners** verzoekt de Regering om een dergelijk mechanisme in te stellen (voorafgaandelijke verklaring, bewijs op de neergelegde rekeningen of andere).

Brupartners herhaalt dat alle steunmaatregelen in verband met de gevolgen van COVID-19 en de herstelmaatregelen onder artikel 107(2)(b) en artikel 107(3)(b) van het « Verdrag betreffende de werking van de Unie » vallen. Ze zijn derhalve niet aan de wetgeving inzake overheidssteun onderworpen. Daarom dringt **Brupartners** erop aan dat deze premie niet onder de « de minimalis-verordening » zou vallen.

Tot slot vragen de **representatieve werknemersorganisaties** om in een steunmechanisme te voorzien voor werknemers in de betrokken sectoren die lange periodes van deeltijdse werkloosheid hebben ondergaan.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Wettelijke grondslag en gebruik van de « de minimis-verordening »

De Europese Commissie heeft meermaals de tijdelijke omkadering van de Staatssteun verlengd en uitgebreid om de economie van de Lidstaten in het kader van de COVID-19-pandemie te ondersteunen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft meermaals beslist om van deze wettelijke basis (tijdelijke omkadering van de overheidssteun) geen gebruik te maken en om aan de « de-minimisvordering » de voorkeur te geven. De onmiddellijke en toekomstige gevolgen van deze keuze zullen voor de ondernemingen zwaar en onherroepelijk zijn. In dit stadium van de crisis gaat geen enkele regio of land nog op deze wijze te werk.

De-minimissteun

De « de-minimissteun » is geplafonneerd op 200.000 € per onderneming over een periode van drie financiële boekjaren, en is ontoereikend en onaangepast om de pandemie te ondervangen. Dit is de reden waarom de Europese Commissie de tijdelijke omkadering heeft aangenomen (en vervolgens uitgebreid) om de Lidstaten in de mogelijkheid te stellen om hun ondernemingen op doeltreffende wijze te ondersteunen en te redden.

De maxima bepaald door de Europese Commissie wat betreft de tijdelijke omkadering van de Staatssteun in de context van de COVID-19-crisis zijn de volgende :

- 1,8 miljoen € per onderneming ;
- Voor de ondernemingen, die bijzonder hard door de COVID-19-crisis worden getroffen en die een omzetcijferverlies van tenminste 30% kennen tijdens de periode die in aanmerking komt ten opzichte van dezelfde periode in 2019, kan de overheid tussenkomen in het aandeel van de vaste kosten van de ondernemingen die niet door hun ontvangsten worden gedekt, en dit ten belope van 10 miljoen € per onderneming.

Het tweede maximum heeft als « ratio legis » de doelstellingen en bakens bedoeld door deze Tetra-premie (daling omzetcijfer en vaste kosten). **Brupartners** stelt zich vragen bij de keuze van een andere wettelijke grondslag.

Gevolgen van de keuze van de « de-minimisverordening » als wettelijke grondslag

De gevolgen van de « de-minimis-enveloppe » van 200.000 € over 3 jaar zijn de volgende :

- maximum van 5 vestigingseenheden verlaagd tot 3 vestigingseenheden in verschillende categorieën (waarvoor de bedragen op zich al laag zijn) want de « de-minimis-enveloppe » is vol na 3 vestigingseenheden ;
- uitsluiting van de Tetra-steun van bepaalde ondernemingen voor hun vestigingseenheden in Brussel omdat hun vestigingseenheden elders in België de « de-minimis-enveloppe » al zouden hebben gevuld ;
- uitsluiting van de Tetra-steun van ondernemingen die enkel één of meerdere vestigingseenheden hebben in Brussel, want deze vestigingseenheid(-eenheden) zou(den) de « de-minimis-enveloppe » al hebben gevuld met steun die geen enkel verband met de COVID-19-crisis vertoont (bijvoorbeeld een terugkerende jaarlijkse toelage ontvangen voor de geleidelijke renovatie van ramen) ;

- bepaalde ondernemingen kunnen de 3 voornoemde punten cumuleren ;
- zodra de « de-minimis-enveloppe » is gevuld, kan er geen enkele toelage meer worden verstrekt aan de ondernemingen, en dit over een afgevlakte periode van 3 jaar (bijvoorbeeld voor de verbetering van de energieprestatie van de gebouwen).

Vlaanderen heeft de « de-minimissteun » aangewend aan het begin van de crisis (gezien niemand wist hoelang de pandemie zou duren) om vervolgens op de tijdelijke omkadering over te stappen met de invoering van het « Vlaams beschermingsmechanisme 4 » en om uiteindelijk alles via de « globalisatiepremie » te corrigeren (plafond van 1 of 2 miljoen € per onderneming), en dit eveneens krachtens de tijdelijke omkadering. Het Brussels Gewest werkt op onverklaarbare wijze in de omgekeerde zin.

Dit element is essentieel, ook al zou het de uitkering van de premie kunnen uitstellen, meer bepaald in de aanhoudende context van onzekerheid wat betreft de duur van de sanitaire en economische crisis.

De representatieve middenstandsorganisaties zijn van oordeel dat de bovenstaande bezwaren betreffende de opportuniteit om gebruik te maken van de « de minimis-verordening » in het onderhavige geval niet toepasbaar zijn, gezien de premie in kwestie betrekking heeft op een bedrag van maximaal 3.000 €.

2.2 Sectoren die van het toepassingsgebied van de premie zijn uitgesloten

Om de reikwijdte van de steun beter met de realiteit van de betrokken sectoren te laten overeenstemmen, herhaalt **Brupartners, met uitzondering van de representatieve werkgeversorganisaties en de representatieve middenstandsorganisaties** zijn verzoek om de volgende NACE-codes in de premie op te nemen :

- 85592 - Beroepsopleiding
- 88999 - Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.,
- 94999 - Overige verenigingen, n.e.g.
- 94992 - Verenigingen en bewegingen voor volwassenen

*

* *